

3636852 SHCR / M : สาขาวิชา ศาสนาเปรียบเทียบ : อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)

ศัพท์สำคัญ : ความเครียด / อริยสัจ 4 / ไตรลักษณ์ / ปฏิจตมุปบาท / กรรม / สมาริ

พระมหาสุพัฒน์ คีลาพจน์ : ศึกษาการนำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน : ศึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มข้าราชการครู ในสังกัดโรงเรียนประถมศึกษา เขตคลองเตย สาขา 1 กรุงเทพมหานคร. 196 หน้า. ISBN 974-662-106-8

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ. ศุภกร์ลักขิมณทลี ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม อ.ม. ประธานกรรมการ

ผศ. ดร. วรียา ชินวรรณ Ph. D. กรรมการ

อาจารย์ ดร.ปาริชาติ สุวรรณบุบผา Ph. D. กรรมการ

ในการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร จากพระไตรปิฎก และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์ ซึ่งกลุ่มข้าราชการครูส่วนใหญ่จะมีความเครียดจากสาเหตุแตกต่างกันไป

สภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสภาพสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ทำให้ครูต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลาวิถีทางในการดำเนินชีวิตมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น หลายสิ่งที่ผ่านเข้ามาในชีวิตความเป็นครู ทำให้เกิดความไม่สบายใจ ความวิตกกังวล กลายเป็นความเครียดขึ้นมา การสอนนักเรียน ซึ่งครูนั้นถือเป็นบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ มีความรับผิดชอบสูง ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นปฏิกิริยาบุคคลที่ควรเคารพยกย่อง ครูนั้นถือว่าเป็นผู้มีภาระหน้าที่มาก เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ย่อมจะทำให้เกิดความเครียดได้

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความเครียดของกลุ่มข้าราชการครู ในเขตคลองเตย สาขา 1 กรุงเทพมหานครนั้นพบว่า ครูมีความเครียดจากความบกพร่องทางร่างกาย มีมากที่สุด คือ มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 2.90 สาเหตุของความเครียดจากความวิตกกังวล มีมากที่สุด คือ ความเป็นคนช่างจำทำให้เกิดความยุ่งยาก คิดเป็นร้อยละ 1.93 สาเหตุของความเครียดจากสังคม พบมากที่สุด คือ การไม่มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมหรือตัดสินใจแก้ปัญหาในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.57 สาเหตุของความเครียดจากภาวะเศรษฐกิจ มีมากที่สุด คือ ต้องทำการสอนพิเศษเพิ่มจึงจะพอต่อการใช้จ่ายแต่ละเดือน คิดเป็นร้อยละ 1.82 สาเหตุของความเครียดจากสิ่งแวดล้อม มีมากที่สุด คือ ห้องทำงานคับแคบเกินไปทำให้ไม่มีจิตใจทำงาน คิดเป็นร้อยละ 2.26 ส่วนการนำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาความเครียดนั้น มีมากที่สุด คือ มีความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมทำให้ปล่อยวาง คิดเป็นร้อยละ 3.10 และได้พบว่า กลุ่มข้าราชการครูที่ทำการสอนอยู่ในเขตคลองเตย สาขา 1 จำนวน 8 โรงเรียนนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นครูเพศหญิงมากกว่าครูที่เป็นเพศชาย คือ คิดเป็นร้อยละ 71.2 ส่วนใหญ่จะมีสถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 61.0 และส่วนใหญ่มิมีภูมิลำเนาเดิมในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 28.9 ภูมิการศึกษาปริญญาตรีส่วนมาก.